

Alina Kowalczykowa

"Komedia poetycka dwudziestolecia międzywojennego", Maria Józefacka, "Pamiętnik Literacki" R.LXI (1970) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 13/39, 219

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ JÓZEFACKA Maria: Komedie poetyckie dwudziestolecia międzywojennego. "Pamiętnik Literacki" R. LXI: 1970 z. 3 s. 77-111.

Autorka próbuje ustalić definicję teatru poetyckiego, ukazać go na tle tradycji i zanalizować jego cechy szczególne w okresie dwudziestolecia międzywojennego. Dramat poetycki traktuje jako rodzajową kategorię strukturalną, w której rzeczywistość dramatyczna staje się podstawą metafory. Analizuje pod tym kątem twórczość Szaniawskiego, Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, Iwaszkiewicza, Morstina i Zegadłowicza. Zwraca uwagę m.in. na sposoby ukrywania sensu dramatycznego pod otoczką komedii czy baśniowości, na nowatorskie wyzyskanie metod poetyzacji i groteski, na traktowanie dramatu jako świadomie inscenizowanej gry, na swoiste posługiwanie się ironią, na drogi kontynuacji tradycji. W konkluzji stawia wniosek, że poetyzacja i groteska to podstawowe sposoby konstruowania struktury drugich znaczeń w dramacie poetyckim. Poetyzacja podporządkowana jest zasadzie uniwersalizacji sensu; groteska odciąża język od znaczeń lub je zmienia, organizuje gest.

BP/39

A.K.

/II/ KRZEMIENŃ-OJAK Sław: Polityk a twórca. /W 100 rocznicę urodzin W.I.Lenina/. "Pamiętnik Literacki" R.LXI: 1970 z. 2 s. 3-15.

Rozprawa omawia stanowisko Lenina wobec problemu sztuki, w ramach szeroko zakrojonej strategii rewolucyjnego działania. Analiza oparta na artykułach Lenina o Tołstojowi, szkicu "Organizacja partyjna a partyjna literatura" oraz na historii stosunków Lenina z Gorkim. Lenin rozpatrywał problem inteligencji twórczej na tle inteligencji jako warstwy. Oddzielał zagadnienie krótkotrwałego podporządkowania literatury dyrektywom partii dla celów taktycznych/tego domagał się od pisarzy partyjnych/ od programu trwałego związania literatury z programem rewolucji w drodze wolnego wyboru twórcy.

BP/39

Z.Z.